

RP 15/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av regeringens proposition med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd) när det gäller ersättning för landskapens mervärdesskattekostnader samt vissa finansieringslösningar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse, som lämnades till riksdagen den 2 mars 2017, ska kompletteras. Kompletteringen gäller det förslag till lag om landskapens finansiering som ingår i den ovannämnda regeringenspropositionen. Förslaget har kompletterats tidigare genom regeringens proposition till riksdagen om komplettering av regeringens proposition med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse i fråga om de bestämmelser som gäller finansieringen av landskapen och vissa andra bestämmelser, som lämnades till riksdagen den 18 maj 2017.

Propositionen kompletteras så att bestämmelserna i den föreslagna lagen om landskapens finansiering också omfattar ersättning för mervärdesskattekostnader som ingår i anskaffningar som gjorts för verksamhet som står utanför mervärdesbeskattningens tillämpningsområde och för skattefri verksamhet.

MOTIVERING

1 Förslag till ersättning för landskapens mervärdesskattekostnader

Genomförande av anskaffningsneutraliteten i landskapens verksamhet

Regeringens proposition 15/2017 rd innehåller sådana ändringar av mervärdesskattelagen (1501/1993) som föranleds av inrättandet av landskap samt grunderna för andra viktiga revideringar som har samband med ändringarna. Motiveringen till och innehållet i förslagen som gäller mervärdesbeskattningen finns i avsnitt 2.12.7 (nuläge), 2.18.10 (bedömning av nuläget) och 3.3.7 (de viktigaste förslagen) i den regeringspropositionen.

Ett system enligt de allmänna principerna för det mervärdesskattesystem som fastställs i unionsrätten skulle enligt regeringens proposition 15/2017 rd när landskapet övertar ansvaret för att ordna de social- och hälsovårdsuppgifter som ingår i social- och hälsovårds- och regionförvaltningsreformen föranleda ett motsvarande anskaffningsneutralitetsproblem som inom den kommunala och statliga tjänsteproduktionen, om det inte fanns något specialförfarande. Största delen av den verksamhet som överförs står utanför tillämpningsområdet för mervärdesbeskattningen eller så är den skattefri, och den skatt som ingår i anskaffningar som gjorts för denna verksamhet berättigar inte till avdrag, utan är enligt mervärdesskattesystemet avsedd att bekostas av verksamhetsutövaren. I enlighet med de allmänna principerna för mervärdesskattesystemet vore det förmånligare för landskapet att själv producera de skattepliktiga tjänster som används i denna verksamhet än att skaffa dem av utomstående.

I nuläget hör upphandlingar inom den offentliga sektorn i stor utsträckning till tillämpningsområdet för de förfaranden som förbättrar anskaffningsneutraliteten. I fråga om både den kommunala sektorns anskaffningar och statens anskaffningar har anskaffningsneutraliteten genomförts genom särskilda förfaranden. Enligt avsnittet de viktigaste förslagen i regeringens proposition 15/2017 rd ska landskapen, för att förbättra anskaffningsneutraliteten i landskapens verksamhet, ersättas för den mervärdesskattekostnad som ingår i anskaffningar som gjorts för verksamhet som står utanför mervärdesbeskattningens tillämpningsområde och för skattefri verksamhet på motsvarande sätt som kommunerna och staten. Kostnaderna ska enligt den nämnda regeringspropositionen ersättas inom ramen för statens budgetförfarande, på samma sätt som statens anskaffningar.

I denna regeringsproposition ingår förslag till bestämmelser för att genomföra det budgetförfarande som föreslås i regeringens proposition 15/2017 rd. För att förbättra neutraliteten i mervärdesbeskattningen ska landskapet utöver skattepliktiga anskaffningar också ha rätt att få ersättning för den kalkylerade mervärdesskatten på skattefria anskaffningar inom hälso- och sjukvård och socialvård. Priset på en skattefri tjänst som en privat tjänsteproducent erbjuder landskapet skulle i en upphandlingssituation utan ersättning för den kalkylerade skatten vara högre än kostnaderna för en tjänst som landskapet själv producerat. Prisskillnaden skulle motsvara den skatt som inte kan dras av. På grund av systemet med ersättning anses kostnaderna för tjänster som landskapet själv producerat inte inkludera någon mervärdesskattekostnad. Ersättningen uppgår till 5 procent av varans eller tjänstens inköpspris eller ett annat motsvarande värde.

Vid budgetförfarandet ska landskapet ersättas för den faktiska skattekostnad som ingår i anskaffningen. Ersättning ska på basis av de uppgifter som landskapet meddelat betalas inom en så kort tidsperiod som möjligt efter utgiften som berättigar till ersättning.

RP 15/2018 rd

Verksamhet som omfattas av direkt valfrihet och kundsedlar

Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om kundens valfrihet inom social- och hälsovården samt ändring av 2 § i lagen om statens revisionsverk (RP 47/2017 rd) är landskapet skyldigt att bolagisera den verksamhet som omfattas av direkt valfrihet. Bolagiseringskyldigheten gäller också landskapets egen verksamhet som motsvarar kundsedelstjänster. I regeringens proposition 15/2017 rd är utgångspunkten att verksamhet som lyder under bolagiseringskyldigheten inte ska omfattas av tillämpningsområdet för budgetförfarandet. Inte heller andra offentliga samfunds verksamhet som bedrivs i bolagsform ska omfattas av tillämpningsområdet för finansieringsförfaranden som genomför anskaffningsneutraliteten.

Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kundens valfrihet inom social- och hälsovården och till vissa lagar som har samband med den kan landskapet ordna både direktvalstjänster och tjänster som motsvarar kundsedelstjänster i landskapets affärsverk. Ett landskaps affärsverk, som inte är en fristående juridisk person, utgör vid mervärdesbeskattningen en del av landskapet.

I den föreslagna servicestrukturen inom social- och hälsovården förverkligas mervärdesskattens neutralitet, med beaktande av anskaffnings- och konkurrensneutraliteten, samt förfarandets administrativa effektivitet bäst om landskapets egen verksamhet i sin helhet omfattas av tillämpningsområdet för budgetförfarandet.

I fråga om offentliga samfunds skattepliktiga anskaffningar genomför modellen anskaffningsneutraliteten i lika stor utsträckning som det nuvarande systemet. Landskapen kan således trots beskattningen ordna sina funktioner på ett så effektivt sätt som möjligt.

Tjänsteproducenternas lika ställning ska enligt förslagen tryggas genom ersättning för den kalkylerade mervärdesskatten. Landskapet ska för det första i enlighet med vad som anförts ovan ersättas för den kalkylerade skatt som ingår i en anskaffning från en privat tjänsteproducent. I fråga om direktvalstjänster ska för det andra mervärdesskattekostnaden för en privat aktör beaktas som en kalkylmässig post i samband med producentersättningar. Staten ersätter landskapet för både den mervärdesskatt som ingår i anskaffningar som gjorts av landskapet och den mervärdesskatt som ingår i anskaffningar som gjorts av privata producenter av direktvalstjänster, men detta görs genom olika förfaranden. Det ändamålsenligaste sättet att genomföra ersättning till privata tjänsteproducenter utreds i samband med det fortsatta arbetet i fråga om producentersättningar.

I landskapets verksamhet är kundsedelstjänsterna med beaktande av bl.a. den ersättning som ska betalas till tjänsteproducenter jämförbara med en tjänst som ordnas som en vanlig underleverans. I fråga om dessa tjänster ska neutraliteten förbättras genom att landskapet beviljas den ersättning för kalkylerad skatt som nämns ovan.

2 Bedömning av alternativa förslag

Vid beredningen har man bedömt alternativa sätt att ersätta privata producenter av direktvalstjänster för mervärdesskattekostnader.

Enligt den första alternativa modellen skulle den skatt som ingår i anskaffningar som gjorts för direktvalstjänster inte ersättas landskapen genom ett budgetförfarande. Mervärdesskattekostnaden för både landskapet och privata producenter av direktvalstjänster skulle finansieras genom samma förfarande som baserar sig på de genomsnittliga kostnaderna. Denna modell försvagar dock ytterligare neutraliteten i fråga om skattepliktiga anskaffningar av tjänster som finansieras med offentliga medel. Jämfört med den modell som föreslås i regeringens proposition

ion kan denna modell inte i väsentlig grad förbättra konkurrensneutraliteten mellan offentliga och privata aktörer i fråga om mervärdesskattekostnaderna. Modellen är med tanke på förvaltningen av landskapen mer komplicerad än den föreslagna modellen eftersom behandlingen i landskapets ekonomiförvaltning av den skatt som ingår i landskapets anskaffningar av direktvalstjänster skulle skilja sig från behandlingen av den skatt som ingår i andra anskaffningar. Tillämpningen av budgetförfarandet komplicerar också de rättelser som ska göras i ersättningsbeloppet när landskapet överför varor och tjänster mellan verksamhet som omfattas av budgetförfarandet och verksamhet som omfattar direkt valfrihet.

Enligt den andra alternativa modellen skulle landskapets direktvalstjänster omfattas av tillämpningsområdet för budgetförfarandet, och privata producenter av direktvalstjänster skulle ersättas för mervärdesskatt enligt de faktiska mervärdesskattekostnaderna. Enligt denna modell skulle mervärdesskattekostnaderna finansieras på en enhetlig grund, trots att detta inte nödvändigtvis görs i samma förfarande. Med modellen skulle neutraliteten i mervärdesbeskattningen i princip kunna förbättras med beaktande av både konkurrens- och anskaffningsneutraliteten. Modellens konsekvenser för neutraliteten beror dock på en hurdan struktur den privata tjänsteproduktionen utvecklar, vilket gör att det i denna fas är svårt att bedöma konsekvenserna. Det har också ansetts att modellen förutsätter att privata tjänsteproducenter integreras djupare i det offentliga servicesystemet, vilket för dessa aktörer skulle innebära tilläggsskyldigheter jämfört med nuläget. Modellen skulle också medföra att de offentliga administrativa kostnaderna ökar som en följd av förvaltningen av, tillsynen över och det tekniska ibruket av ersättningssystemet.

3 Ekonomiska konsekvenser

Till följd av social- och hälsovårds- och regionförvaltningsreformen minskar de kommunala uppgifterna och anskaffningarna i anslutning till dem, då en del av uppgifterna överförs på landskapens organiseringsansvar. De ekonomiska konsekvenser som överföringen av uppgifterna orsakar har preliminärt bedömts i regeringens proposition 15/2017 rd på basis av det utkast till regeringens proposition med förslag till valfrihetslag som skickades på remiss i januari 2017. Den nya regeringspropositionen om valfrihet skiljer sig dock från den tidigare bl.a. eftersom den inte innehåller någon skyldighet att bolagisera direktvalstjänster och kundsedeltjänster. Också tillämpningsområdet för de nämnda valfriheterna har i någon mån ändrats. De ekonomiska konsekvenser som bolagiseringsskyldigheten beräknats ha enligt den nämnda regeringspropositionen förverkligas inte eftersom landskapets egen verksamhet i sin helhet omfattas av budgetförfarandet.

År 2016 uppgick den kommunala sektorns återbärningar av mervärdesskatt till sammanlagt cirka 2,5 miljarder euro. Mer än 90 procent av återbärningarna hade samband med skattepliktiga anskaffningar. Av återbärningarna av mervärdesskatt gällde uppskattningsvis 44 procent social- och hälsovårdsväsendet och 4 procent andra uppgifter som överförs från kommunerna till landskapen (bl.a. brand- och räddningstväsändet samt landskapsförbundens uppgifter). Till följd av reformen minskar den kommunala sektorns återbärningar med cirka 1,2 miljarder euro. Kommunernas återstående del av återbärningarna uppgår till uppskattningsvis något mindre än 1,3 miljarder euro.

De uppgifter som överförs till landskapen från kommunerna innefattar cirka 1,2 miljarder euro sådan skatt som ingår i anskaffningar. Social- och hälso-tjänsternas andel är cirka 1,1 miljarder euro. De andra uppgifter än uppgifter inom social- och hälsovården som överförs från kommunerna uppgår till en andel på cirka 90 miljoner euro, av vilket brand- och räddningstväsändets andel är cirka 40 miljoner euro.

RP 15/2018 rd

Till direktvalstjänsterna riktas mervärdesskattekostnader på cirka 130 miljoner euro. Den exakta indelningen av direktvalstjänster i tjänster som produceras av privata företag och tjänster som produceras av landskapet är svår att fastställa, men enligt en grov uppskattning är landskapets andel cirka två tredjedelar och de privata företagens andel en tredjedel. Till tjänster som tillhandahålls mot kundsedel eller enligt kundens personliga budget riktas dessutom mervärdesskattekostnader på cirka 140 miljoner euro. Dessa siffror beskriver det nuvarande kommunbaserade servicesystemet och motsvarar inte helt och hållet skattefördelningen enligt den framtida marknadsstrukturen. Det är dessutom skäl att beakta att situationen kan variera mellan olika producenter.

Ibrukttagandet av budgetförfarandet ökar transparensen i statsbudgeten, eftersom den mervärdesskatt som ingår i anskaffningar inom landskapens verksamhet synas som mervärdesskatteinkomster i statsbudgeten till skillnad från den skatt som ingår i anskaffningarna och återbärs till den kommunala sektorn och i nuläget syns som en kostnad. Den sammantagna effekten av ändringen är neutral med tanke på statens finansiella ställning.

De uppgifter som överförs till landskapen från andra än kommunerna beräknas innefatta mindre än 30 miljoner euro sådan skatt som ingår i anskaffningar. I nuläget har dessa mervärdesskattekostnader i huvudsak ersatts med medel under de moment som är avsedda för betalning av statens mervärdesskatteutgifter.

Det budgetförfarande som ska tillämpas på landskapens verksamhet i syfte att förbättra anskaffningsneutraliteten föranleder i viss mån administrativa kostnader för landskapen och staten i samband med ibrukttagande och underhåll. Det har bedömts att det krävs ett tillägg på cirka 0,5 årsverken för det definitionsarbete som ingår i Statskontorets tjänst för rapportering av ekonomiska uppgifter, underhållet av automatiseringen, fattandet och delgivningen av beslut, rättelseförfarandet, arkiveringen och offentliggörande av uppgifter.

4 Andra ändringar som gäller finansieringen av landskapen

I regeringens proposition 57/2017 rd beskrivs det i avsnitt 5 (Finansiering av uppgifter som överförs till landskapen) hur finansieringen av landskapens andra uppgifter riktas till landskapen och hur finansieringen indelas i allmän och särskild finansiering. Ändringar i finansieringslösningarna föreslås bl.a. på grund av att ansvaret för att organisera uppgifterna har ändrats. I det följande motiveras ändringsförslagen punktvis:

Anslag som samlats under det allmänna momentet för statlig finansiering

Kommunikationsministeriets huvudtitel

- Moment 31.30.63 Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)

1 miljon anslagen som riktade till upphandling av flygtrafik flyttas bort från den allmänna finansieringen och riktas till landskapet som särskild finansiering. Grunden för särskild finansiering är att inriktandet av anslagen är geografiskt begränsat. Anslagen har i den ursprungliga propositionen ingått i den allmänna finansieringen eftersom det tidigare bedömdes att anslagen under momentet inte ska inriktas permanent på ett enskilt landskaps område. Avsikten är dock att under de kommande åren ska anslagen riktas till att trygga flygtrafiken mellan Nyslott och Helsingfors.

RP 15/2018 rd

Social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel

- Moment 33.80.50 Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (fast anslag), 100 procent av anslaget under momentet

I det svar på regeringens propositioner 15/2017 rd och 57/2017 rd som lämnades till förvaltningsutskottet i december 2017 föreslogs det att 6 § i förslaget till landskapslag ska ändras så att ordnandet av avbytarservicen för pälsdjursuppfödare och vikariehjälp för renskötare inte längre ska omfattas av landskapens organiseringsansvar. Från de anslag som enligt förslaget ska överföras till landskapens allmänna finansiering ska i överensstämmelse med detta dras av finansieringsandelen för förvaltningsomkostnaderna för dessa uppgifter, dvs. 300 000 euro enligt nivån 2017. Anslaget i fråga ska riktas till det moment som blir kvar under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel, och från vilket det ska anvisas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt sköter 2020 fortfarande de uppgifter i anslutning till betalning och återkrav som föranleds av avbytarservicen för 2019. Från anslagen ska det 2020 riktas ett anslag av engångsnatur på 75 000 euro till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt för skötseln av dessa uppgifter. Dessutom ska från anslagen överföras 400 000 euro enligt nivån 2017 till Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet i enlighet med de tillsynsuppgifter som överförs till den. I budgeten för 2018 har det i momentets användningsändamål reserverats 1 miljon euro för ett projekt som genomförs av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i syfte att stödja lantbruksföretagare så att de orkar med sitt arbete. Denna andel överförs inte till landskapens allmänna finansiering. Det anslag som blir kvar i landskapens finansiering, dvs. 95,38 procent av anslagen under momentet i fråga, motsvarar andelen för de uppgifter som överförs till landskapen.

Landskapens särskilda finansiering

Jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel

- Moment 30.40.20 Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år). Anslaget under momentet i statsbudgeten för 2017 uppgår till 3 000 000 euro.

Anslaget flyttas bort från landskapens särskilda finansiering eftersom avsikten är att de fiskerihushållningsavgifter som tillståndsmyndigheten fastställt ska slopas helt och hållet i budgeten från och med 2020 (moment 12.30.40 och 30.40.20). I och med ändringen kan de avgifter som landskapen tar ut användas direkt av landskapen för att vidta åtgärder i enlighet med tillståndsbesluten.

Social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel

- Moment 33.80.41 Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag). Anslaget under momentet i statsbudgeten för 2017 uppgår till 2 550 000 euro.
- Moment 33.80.42 Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag). Anslaget under momentet i statsbudgeten för 2017 uppgår till 300 000 euro.

Anslaget flyttas bort från landskapens särskilda finansiering eftersom det svar på regeringens propositioner 15/2017 rd och 57/2017 rd som lämnades till förvaltningsutskottet i december 2017 innehöll ett förslag om att 6 § i förslaget till landskapslag ska ändras så att ordnandet av

RP 15/2018 rd

avbyttarservicen för pälsdjursuppfödare och vikariehjälp för renskötare inte längre ska omfattas av landskapens organiseringsansvar.

I och med de ändringar som beskrivs ovan minskar landskapens allmänna statliga finansiering med 2,7 miljoner euro och landskapens särskilda finansiering med 4,85 miljoner euro enligt nivån 2017.

5 Beredningen av propositionen och samband med andra propositioner

Förslagen om ersättning för landskapens mervärdesskattekostnader har beretts av beredningsgruppen för landskapets finansiering. Riktlinjer för det budgetförfarande som ska genomföras i landskapets egen verksamhet ingår i regeringens proposition 15/2017 rd. Ett sammandrag av utlåtandena finns till denna del i social- och hälsovårdsministeriets promemoria 2016:64 ”Sammandrag av utlåtandena om utkast till regeringens proposition till landskapsreform och reform av ordnandet av social- och hälsovården”. Ibrukttagandet av ett budgetförfarande som förbättrar anskaffningsneutraliteten understöddes utan undantag.

Förslagen om den ersättning för mervärdesskattekostnader som ska genomföras inom tillämpningsområdet för valfriheten ingick i det utkast till regeringens proposition med förslag till lag om kundens valfrihet inom social- och hälsovården (3.11.2017) som varit på remiss. Det kom in 705 utlåtanden om utkastet till regeringens proposition. Av aktörerna yttrade sig 25 om ersättning för mervärdesskattekostnader. I utlåtandena föreslogs det i regel inga ändringar i principen enligt vilken det budgetförfarande som genomför anskaffningsneutraliteten tillämpas på hela landskapets verksamhet. I en del av utlåtandena konstaterades det att en kalkylerad ersättning eller ett annat motsvarande förfarande är en tillräcklig åtgärd med tanke på lika-behandlingen av tjänsteproducenterna. I en del av utlåtandena påpekades det också att landskapets affärsverk inte får ha en fördelaktigare ställning vid mervärdesbeskattningen än de andra tjänsteproducenterna, men det beskrevs inte närmare genom ett hurtant förfarande lika-behandlingen kunde tillgodoses. Dessutom noterades det i en del av utlåtandena att landskapets tjänsteproducenter har en annan ställning än privata tjänsteproducenter bl.a. eftersom landskapet svarar för tjänsteproduktionen om privata tjänster saknas, och det hänvisades också till de behov av finansiering som denna skyldighet eventuellt föranleder.

Behandlingen av den kompletterande regeringspropositionen har samband med regeringspropositionerna 15/2017 rd och 57/2017 rd som behandlas av riksdagen och som innehåller förslag till lag om landskapets finansiering samt med valfrihetslagen som överlämnas till riksdagen för behandling samtidigt som denna proposition.

6 Detaljmotivering

3 §. *Den statliga finansieringen till landskapen.* I och med den kompletterande propositionen ändras numreringen av paragraferna i förslaget till finansieringslag. I 1 mom. i den föreslagna paragrafen görs en teknisk ändring som gäller hänvisningarna till de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården och andra uppgifter.

5 §. *Kostnader som läggs till grund för den statliga finansieringen.* I 1 mom. i paragrafen föreslås bestämmelser om de kostnader som används som grund för beräkningen av den statliga finansieringen. Det föreslås att det i momentet ska tas in en preciserande bestämmelse om att de i 9 § avsedda kostnader som används som grund för den statliga finansieringen ska beaktas utan mervärdesskatt.

9 §. *Ersättning för landskapets mervärdesskattekostnader.* I paragrafen föreskrivs det om ersättning för mervärdesskattekostnaderna för landskapets anskaffningar i situationer där verk-

samheten enligt mervärdesskattedirektivet är befriad från mervärdesskatt eller verksamheten betraktas som en icke-ekonomisk verksamhet och står utanför tillämpningsområdet för mervärdesskatt. I den verksamhet som bedrivs av landskapet och dess affärsverk, inklusive dess producenter av direktvalstjänster, ska mervärdesskattekostnaderna ersättas på basis av de faktiska skattekostnader som landskapet rapporterat. Dessutom ska landskapet få en kalkylerad ersättning för den dolda skatt som ingår i de skattefria anskaffningar inom hälso- och sjukvård och socialvård som gjorts hos den privata sektorn. Den kalkylerade återbäringen utgör fem procent av priset på samma sätt som enligt det nuvarande systemet. Landskapet får också en kalkylerad ersättning på fem procent som en genomsnittlig ersättning för mervärdesskattekostnaderna på anskaffningar som motsvarar de direktvalstjänster som produceras av privata aktörer som är verksamma inom valfrihetslagens tillämpningsområde. Den kalkylerade skatten ersätts inte för anskaffningar från ett annat landskap eller för understöd eller bidrag till andra landskap eftersom landskapen har rätt att få ersättning för den skatt som ingår i anskaffningarna.

I 2 mom. föreskrivs det att paragraferna om betalning av utebliven förmån (24 §), återbetalning av grundlös förmån (25 §) och när betalningsskyldigheten upphör (26 §) också tillämpas på ersättning för mervärdesskattekostnader i överensstämmelse med vad som föreskrivs om behandling av statlig finansiering.

Numreringen av 9–32 §. Det föreslås att en ny 9 § ska fogas till 2 kap. i förslaget till finansieringslag genom den kompletterande regeringspropositionen. Därför ska numreringen av de paragrafer som ingår i de förslag som finns i RP 15/2017 rd och RP 57/2017 rd ändras så att 9 § blir 10 § osv., dvs. så att i 3 kap. är första paragrafen, grunder för social- och hälsovårdens kalkylerade kostnader, 10 §.

11 §. *Kalkylerade kostnader baserade på behoven av social- och hälsovård per åldersgrupp.* I och med den kompletterande propositionen ändras numreringen av paragraferna i förslaget till finansieringslag. I 1 mom. i den föreslagna paragrafen görs en teknisk ändring som gäller hänvisningen till social- och hälsovårdens uppgiftsspecifika viktningar.

12 §. *Servicebehovskoefficient för social- och hälsovården.* I och med den kompletterande propositionen ändras numreringen av paragraferna i förslaget till finansieringslag. I 1 mom. i den föreslagna paragrafen görs en teknisk ändring som gäller hänvisningen till social- och hälsovårdens uppgiftsspecifika viktningar.

22 §. *Administration av den statliga finansieringen.* I och med den kompletterande propositionen ändras numreringen av paragraferna i förslaget till finansieringslag. I 2 mom. i den föreslagna paragrafen görs tekniska ändringar i de hänvisningar som ingår i bestämmelsen.

23 §. *Beviljande och utbetalning av den statliga finansieringen.* Det ska fogas ett nytt 3 mom. till den föreslagna paragrafen. Det 3 mom. som ingår i de förslag som finns i RP 15/2017 rd och RP 57/2017 rd blir 4 mom. och 4 mom. blir 5 mom.

I det föreslagna 3 mom. ska det föreskrivas om förfarandet för ersättning för mervärdesskattekostnader och om landskapens skyldighet att lämna den information som krävs för utbetalning av ersättning. De kostnader som godkänns som grund för ersättning fastställs i 9 §. Landskapet ska i den tjänst för rapportering av landskapens ekonomiska uppgifter som förvaltas av Statskontoret anteckna de uppgifter som behövs för utbetalningen av ersättningar. Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ska månatligen på basis av de uppgifter som lämnats till Statskontorets informationstjänst betala ut ersättningarna till landskapen i samband med utbetalningen av den statliga finansieringen. På grund av anteckningarna i systemet för rapportering av ekonomiska uppgifter och tidsfristerna för lämnande av betalnings-

RP 15/2018 rd

uppgifter till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ska ersättningarna betalas ut månaden efter den månad som följer på uppkomsten av kostnaderna och betalningen ska göras i samband med utbetalningen av den statliga finansieringen. Statskontoret ska fatta ett förvaltningsbeslut om utbetalning som baserar sig på rapporteringstjänstens ersättningsförslag. Eftersom grunderna för ersättning ska fastställas i lag och de ska basera sig på automatiserade rapporteringsuppgifter har Statskontoret inte prövningsrätt när det gäller ersättningar. Det är fråga om ett förvaltningsbeslut av teknisk karaktär för att trygga landskapens ändrings-sökande.

Tillsynen över landskapens rapporteringsuppgifter ska utföras med stöd av 14 kap. i förslaget till landskapslag. Det kapitlet gäller granskning av förvaltning och ekonomi och kapitlet innehåller bestämmelser om revisionsnämnden, revision och statens revisionsverks granskningsrätt.

24 §. *Betalning av utebliven förmån.* I och med den kompletterande propositionen ändras numreringen av paragraferna i förslaget till finansieringslag. I den föreslagna paragrafen görs en teknisk ändring i hänvisningen som gäller omprövning.

27 §. *Omprövning.* I paragrafen föreskrivs det om omprövning av ett beslut av finansministeriet. Det föreslås att paragrafen ska ändras så att omprövningen gäller också de beslut som Statskontoret fattar med stöd av 22 § 3 mom.

30 §. *Ikraftträdande.* I och med den kompletterande propositionen ändras numreringen av paragraferna i förslaget till finansieringslag. I den föreslagna paragrafen ska det göras sådana tekniska ändringar i hänvisningarna som följer av den ändrade numreringen. Dessutom ska det i paragrafen tas in en bestämmelse om att ersättningar för mervärdesskattekostnader ska betalas till landskapen första gången i mars 2020 i samband med utbetalningen av den statliga finansieringen. Samtidigt ska momentets struktur ändras så att övergångsbestämmelserna som gäller olika ärenden och tidpunkter delas in i egna moment. Det tidigare 3 mom. blir till följd av detta 5 mom.

31 §. *Bestämmande av den statliga finansieringen för 2020 och 2021.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om de kostnader som används som utgångsnivå för landskapens finansiering. Det föreslås att det i momentet ska tas in en preciserande bestämmelse om att de kostnader som används som grund för den statliga finansieringen ska beaktas utan mervärdesskatt.

7 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen om landskapens finansiering samt kompletteringarna ska träda i kraft den 1 januari 2020. Ersättning för de mervärdesskattekostnader som avses i 9 § i lagförslaget ska betalas till landskapen första gången i mars 2020 i samband med utbetalningen av statens finansieringsandel.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande kompletteringar till lagförslagen:

Lag

om landskapens finansiering

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

3 §

Den statliga finansieringen till landskapen

Landskapen beviljas statlig finansiering utifrån landskapets invånarantal, åldersgruppsfaktorer som avser social- och hälsovården, faktorer som beskriver behovet av tjänster inom social- och hälsovården och faktorer som beskriver tillväxttjänster, antalet lantbruksföretag, befolkningstätheten, inslaget av främmandespråkiga, tvåspråkigheten och karaktären av skärgård samt åtgärder som främjar hälsa och välfärd, enligt vad som närmare föreskrivs nedan. Varje landskap beviljas statlig finansiering till ett belopp som fås genom addering av de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården enligt 10 § och de kalkylerade kostnaderna för landskapens övriga uppgifter enligt 18 §.

5 §

Kostnader som läggs till grund för den statliga finansieringen

Vid justeringen av de kalkylerade kostnader som avses i 3 kap. används som grund för den statliga finansieringen genomsnittet för de två senast statistikförda åren för landskapens faktiska driftskostnader för social- och hälsovården. Vid justeringen av de kalkylerade kostnader som avses i 4 kap. används som grund för den statliga finansieringen de faktiska kostnaderna för landskapens övriga uppgifter för det senast statistikförda året. Vid justeringen av finansieringen ska den mervärdesskatt som avses i 9 § och som ingår i anskaffningarna inte betraktas som en kostnad. De kund- och användaravgifter som landskapen tagit ut och de försäljningsinkomster som landskapen fått ska dras av årsvis från de kostnader som ska beaktas.

9 §

Ersättning för landskapets mervärdesskattkostnader

Staten ersätter landskapet för den mervärdesskatt som ingår i landskapets anskaffningar och som enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) inte berättigar till avdrag eller återbäring, samt för den skatt som enligt mervärdesskattelagen ska betalas på understöd eller bidrag. Dessutom ersätter staten landskapet för den kalkylerade mervärdesskatten på sådana anskaffningar för social- och hälsovård som det enligt 34 §, 36 § 1–4 punkten och 37 § i mervärdesskattelagen inte ska betalas skatt på. Den kalkylerade skatten är fem procent av inköpspriset på en tjänst eller vara, av skattegrunden för en importerad vara eller av understödets eller bidragets belopp. Den kalkylerade skatten ersätts inte för anskaffningar från andra landskap eller för understöd eller bidrag till andra landskap.

RP 15/2018 rd

På ersättning för mervärdesskattekostnader tillämpas dessutom vad som i 24–26 § föreskrivs om statlig finansiering.

3 kap.

Finansieringen av social- och hälsovårdens uppgifter

10 §

Grunder för social- och hälsovårdens kalkylerade kostnader

(Paragraftexten är oförändrad)

11 §

Kalkylerade kostnader baserade på behoven av social- och hälsovård per åldersgrupp

Grundpriserna per åldersgrupp för social- och hälsovård beräknas utifrån behovsfaktorerna per åldersgrupp för hälso- och sjukvård, äldreomsorg och socialvård och deras viktcoefficients samt utifrån de uppgiftsspecifika viktningarna i 10 § 3 mom. Grundpriset bestäms separat för följande åldersgrupper:

12 §

Servicebehovskoefficient för social- och hälsovården

Landskapets servicebehovskoefficient för social- och hälsovården beräknas utifrån behovsfaktorer som beskriver behov och kostnader i fråga om hälso- och sjukvårdstjänster, äldreomsorgstjänster och socialvårdstjänster och som bygger på sjukdomar och socioekonomiska faktorer, utifrån faktorernas viktcoefficients och utifrån de uppgiftsspecifika viktningar som avses i 10 § 3 mom.

13 §

Koefficient för främjande av hälsa och välfärd

(Paragraftexten är oförändrad)

14 §

Befolkningstäthetskoefficient

(Paragraftexten är oförändrad)

15 §

Främmandespråkskoefficient

(Paragraftexten är oförändrad)

RP 15/2018 rd

16 §

Tvåspråkighetskoefficient

(Paragraftexten är oförändrad)

17 §

Tillägg för karaktären av skärgård

(Paragraftexten är oförändrad)

4 kap.

Finansieringen av landskapens övriga uppgifter

18 §

Grunder för de kalkylerade kostnaderna för finansieringen av landskapens övriga uppgifter

(Paragraftexten är oförändrad)

19 §

Koefficient för tillväxttjänster

(Paragraftexten är oförändrad)

20 §

Koefficient för lantbruksföretag

(Paragraftexten är oförändrad)

21 §

Befolkningstäthetskoefficient för landskapets övriga uppgifter

(Paragraftexten är oförändrad)

5 kap.

Administration, beviljande och utbetalning av statlig finansiering

22 §

Administration av den statliga finansieringen

RP 15/2018 rd

De uppgiftsspecifika viktningar som avses i 10 § 3 mom. och viktningvärdena för de indikatorer som avses i 13 § 1 mom. samt de viktningar som anges i 19 § 1 mom. ska justeras med högst fyra års mellanrum.

23 §

Beviljande och utbetalning av den statliga finansieringen

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ska månatligen betala de ersättningar som avses i 9 § 1 mom. till landskapen i samband med utbetalningen av den statliga finansiering som avses i 2 mom. Ersättningen baserar sig på informationen om mervärdesskattekostnaderna för den månad som föregår månaden före utbetalningsmånaden. Landskapet ska i den tjänst för rapportering av landskapens ekonomiska uppgifter som förvaltas av Statskontoret anteckna den information som behövs för utbetalningen av ersättningar. Statskontoret fattar beslut om utbetalning av ersättningar och ger Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalningsuppgifter som gäller den ersättning som ska betalas till landskapet.

24 §

Betalning av utebliven förmån

Om det efter den i 27 § angivna tiden för framställande av begäran om omprövning framkommer uppgifter som inte tidigare har varit kända, och landskapet på grund av detta inte har fått sådan statlig finansiering som det enligt lag hade haft rätt till, ska det uteblivna beloppet betalas till landskapet. På beloppet ska betalas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då den statliga finansieringen borde ha betalats.

25 §

Återbetalning av grundlös förmån

(Paragraftexten är oförändrad)

26 §

När betalningsskyldigheten upphör

(Paragraftexten är oförändrad)

6 kap.

Ändringssökande

27 §

Omprövning

RP 15/2018 rd

Om ett landskap är missnöjt med ett beslut av finansministeriet som gäller beviljande av statlig finansiering eller ett beslut av Statskontoret som gäller ersättning för mervärdesskatekostnader, har landskapet rätt att inom tre månader från delfäendet av beslutet framställa en skriftlig begäran om omprövning av beslutet hos den som fattat beslutet. En anvisning om hur man begär omprövning ska fogas till beslutet.

28 §

Överklagande

(Paragraftexten är oförändrad)

29 §

Bestämmande av den statliga finansieringen när en kommun överförs till ett annat landskap

(Paragraftexten är oförändrad)

30 §

Ikraftträdande

Lagens 12 § tillämpas dock först från och med den 1 januari 2023.

Den justering som avses i 19 § 2 mom. ska göras första gången senast 2024.

Den ersättning för kostnader som avses i 23 § 3 mom. ska betalas första gången i mars 2020.

31 §

Bestämmande av den statliga finansieringen för 2020 och 2021

Den nationella nivån för den statliga finansieringen för 2020 motsvarar de sammanlagda kostnaderna för ordnandet av landskapens lagstadgade uppgifter. Den statliga finansieringen till varje enskilt landskap motsvarar det sammanlagda beloppet av kostnaderna för de lagstadgade uppgifterna för kommunerna i landskapet och den till landskapet kalkylmässigt fördelade finansiering som anvisats för uppgifter som överförs från staten till landskapen. Den mervärdesskatt som avses i 9 § och som ingår i anskaffningarna ska inte beaktas som en kostnad. Viktningarna av de i 3 § avsedda andelarna i den statliga finansieringen för 2020 är följande:

32 §

Bestämmande av den statliga finansieringen för 2020–2023

(Paragraftexten är oförändrad)

RP 15/2018 rd

33 §

Undantagsbestämmelse om nivån på den statliga finansieringen för 2020 och 2021

(Paragraftexten är oförändrad)

Helsingfors den 8 mars 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Kommun- och reformminister Anu Vehviläinen